

РЕШЕНИЕ

№ 1349

гр. Варна, 02.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ, в публично заседание на пети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Цвета Павлова

Членове: Пламен Ат. Атанасов
Деница Добрева

при участието на секретаря М. М. П.

като разгледа докладваното от Пламен Ат. Атанасов Въззивно гражданско дело № 20223100501397 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид, следното:

Производството е по реда на чл.259 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба Р. К. Т., с ЕГН *****, с адрес: *****, със съдебен адрес: *****, ет.партер, чрез адв.М. Н., против Решение №261159/02.04.2021г., поправено с Решение №262715/27.10.2021г., двете постановени по гр.д.№14800/2020г. по описа на Районен съд Варна, в частта, с която е уважен предявеният от М. Ц. Г., с ЕГН *****, с адрес: *****, със съдебен адрес: *****, чрез адв.З. Л., иск с правно основание чл.422 от ГПК за приемане на установено, че въззивницата дължи солидарно заедно с “Диа Строй“ ЕООД, с ЕИК 205439266 и Т. В. Т., с ЕГН *****, в полза на въззиваемата сумата от 21000лв., представляваща задължение по Запис на заповед от 06.11.2019г., с падеж 31.03.2020г., за която сума е издадена Заповед №260306/24.09.2020г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК по ч.гр.д.№11661/2020г. на РС Варна.

В жалбата се излага, че решението на РС Варна, е недопустимо евентуално, неправилно и незаконосъобразно. Сочи се, че в хода на първоинстанционното производство, с писмена ищцата молба е признала факта, че процесният запис на заповед, е издаден за обезпечаване на вземането й спрямо ответника “Пресиянстрой“ ЕООД, произтичащо от сключен между тях Предварителен договор за покупко-продажба от 05.05.2016г. на недвижим имот. Сочи се още, че от приобщеното гр.д.№4783/2019г. по описа на РС Варна, е видно че делото е приключило с влязло в законна сила неприсъствено Решение

№198/13.01.2020г., като “Пресиянстрой“ ЕООД е осъден да заплати процесната сума на ищцата. Твърди се, че към настоящият момент въз основа на цитираното решение в полза на ищцата е издаден изпълнителен лист, респективно е образувано изпълнително дело №20208950401433 по описа на ЧСИ Л.С.. Ето защо се поддържа, че иска, предмет на настоящото производство е недопустим, поради което делото е следвало да бъде прекратено. На следващо място се сочи, че първоинстанционният съд е формирал погрешни правни изводи, че процесната ценна книга е редовен от външна страна документ и отговаря на изискванията на чл.535 от ТЗ. Соци се, че в запис на заповед за падежна дата е посочена- 31.03.2019г., като същата е изписана с печатни букви, като в последствие цифрата на годината е поправена на 2020. Ето защо се поддържа, че липсва реквизит на ценната книга- падеж, след дата на издаване на документа. Твърди се, че наличието на задрасквания върху посочената в документа дата на падеж, налага същият да бъде изключен от доказателствата по делото и да не бъде кредитиран от съда. Оспорва се коригираната с химикал дата- 31.03.2020г. и твърденията на ищеца, че ответниците са се задължили да заплатят процесната сума до 31.03.2020г. Поддържа се, че коригирането на годината на падежа, която цифром не съответства на изписаното с текст, води до нередовност, съответно до порок на запис на заповед. На последно място се сочи, че първоинстанционният съдът не обсъдил възражението на ответниците, че тъй като оспореният от тях запис на заповед, не им е предявен по надлежния ред, то вземането по ценната книга не е станало изискуемо и върху него не може да тече законна лихва от дата на входиране на заявлението по чл. 417 от ГПК.

В срока по чл.263 от ГПК въззиваемата страна, е депозирала отговор на въззивната жалба, с който се поддържа становище за нейната неоснователност. Оспорват се възраженията на жалбоподателката, че иска е недопустим, защото “Пресиянстрой“ ЕООД вече е осъдено за същото вземане с влязло в сила решение, като се поддържа, че не налице е еднаквост на предмета и страните гр.д.№4783/2019г. на РС Варна и тези в настоящото производство. Соци се, че предмет на гр.д.№4783/2019г. е иск за вземане, основано на спогодба, а този на гр.д.№14800/2020г. е за задължение, произтичащо от мениелничен ефект, като след оттеглянето на иска във второто дело, досежно ответника “Пресиянстрой“ ЕООД, страните по двете дела са различни. Поддържа се, че ответниците нямат качеството на необходими другари с “Пресиянстрой“ ЕООД, тъй като поетата чрез запис на заповед солидарна отговорност, не прави длъжниците необходими другари и кредиторът има свободата да избере спрямо кого да насочи иска на основание чл.513, ал.2 вр. чл.537 от ТЗ. С оглед изложеното се поддържа, че участието на “Пресиянстрой“ ЕООД не е предпоставка за допустимост на процеса. На следващо място се оспорват доводите на въззивниците, че процесният запис на заповед не е редовен от външна страна документ и че същия не е бил предявен за плащане, съответно че липсва изискуемост на вземането по ценната книга. По отношение оплакванията, че запис на заповед няма падеж заради поправката на годината му, се поддържа, че ответниците не са оспорили датата на издаване-06.11.2019г., останалото съдържание на 33, авторството и числото на падежа, изписано с думи-“тридесет и първи март“. Поддържа се, че решаване на спорът дали годината е 2019г. или 2020г., независимо от това, че корекцията е нанесена от ответницата Р. Т., следва да се разреши при

съобразяване на факта, че запис на заповед е издаден на 06.11.2019г., респективно че няма житейска и формална логика падежът да предхожда тази дата. Още повече, че поправката е и с цифри, и с думи, което преодолява всякакви възможни колебания. Поддържа се още, че въззивницата Т. чрез изявленията си във въззивната жалба, изрично признава, че разчита поправката в ценната книга като “20“, т.е. няма спор относно цифровото изписване на годината. Сочи се, че след като няма спор и относно саморъчното дописване словом на текста “двадесета“, над първоначално вписаното “деветнадесета“, то цялата дата на падежа е въвн от спор и тя е 31.03.2020г. Наред с това се сочи, че в случая приложение намира разпоредбата на чл.530 от ТЗ, според която лицата, подписали 33 с изменението, са задължени при условията на изменения текст. В допълнение се сочи, че в нито един момент ответниците не са оспорили съдържанието, датата или авторството на 33, както и твърдението на ищцата, че Р. Т. саморъчно е извършила поправката на падежа. В тази връзка се твърди, че щом сами са направили корекцията на годината с думи и с цифри, ответниците не могат да отричат правата на поемателката по 33, съответно, че падежът на задължението е ясен и той е 31.03.2020г. По отношение оплакванията, че запис на заповед не е предявен за плащане, се твърди, че щом ценната книга има установен падеж, тоя няма нужда от допълнително предявяване. Твърди се още, че от гледна точка на чл.530 от ТЗ дали падежът е 31.03.2019г. или 31.03.2020г., е без значение, защото лихви се търсят за периода след 18.09.2020г. В този смисъл ирелевантно е дали 33 е подписан преди или след поправката на годината на падежа, като и двата падежа са възможни. В условията на евентуалност, ако се приеме, че падежът е неясен до степен да се счете за липсващ, то следва да се приложи правилото на чл.536, ал.2 от ТЗ, респективно ценната книга не е нищожна, а 33 би бил платим на предявяване. Сочи се, че при този вариант, предявяването е сторено на датата на връчване на ИМ на ответниците или най-късно на 16.03.2021г.-датата на изричното изявление в тази насока, направено писмено и устно посредством молбата-становище от 15.03.2021г. и изричното изявление на ищцата в съдебното заседание на 16.03.2021г. Поддържа се, че в тази хипотеза единствено искът за законната лихва за периода от 18.09.2020г. до датата на предявяване на 33 ще подлежи на отхвърляне. В допълнение са изложени подробни твърдения за развитието на отношенията на страните по делото и “Пресиянстрой“ ЕООД, които са довели до издаването на процесния запис на заповед. Моли за потвърждаване на решението в обжалваната му част, ведно с присъждане на съдебни разноски за въззивната инстанция.

В съдебно заседание въззивницата Р. К. Т., чрез подадена писмена молба от процесуалният ѝ представител, поддържа жалбата си и моли за отмяна на обжалваното решение и отхвърляне на предявеният иск. Претендира разноски.

Въззиваемата страна, чрез пълномощник, оспорва жалбата и моли за нейното отхвърляне ведно с присъждане на разноски.

Необжалвалите другари на въззивницата-“Диа Строй“ ЕООД и Т. В. Т., не се явяват в о.с.з. и не се представляват.

За да се произнесе по спора съдът съобрази, следното:

След частично прекратяване на производството по отношение на ответника “Пресиянстрой“ ЕООД след оттегляне на иска по реда на чл.232 от ГПК, съдът е сезиран с иск с правно основание чл.422, ал.1 от ГПК вр. чл.505, ал.1 и чл.537 от ТЗ, предявен от М. Ц. Г., с ЕГН *****, против “Диа Строй“ ЕООД, с ЕИК 205439266, Т. В. Т., с ЕГН ***** и Р. К. Т., с ЕГН *****, за приемане за установено, че ответниците, в качеството на издател и авалисти дължат солидарно на ищцата сумата от 21000лв., представляваща задължение по Запис на заповед от 06.11.2019г., с падеж 31.03.2020г., за която сума е издадена Заповед №260306 от 24.09.2020г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК по ч.гр.д.№11661/2020г. на РС Варна.

Твърди се в исковата молба, че на 06.11.2019г. в гр.Варна “Диа Строй“ ЕООД, е издало в полза на ищцата запис на заповед за сумата от 21000лв., с падеж на 31.03.2020г. Твърди се, че задължението за плащане по ценната книга било авалирано от “Пресиянстрой“ ЕООД, Р. Т. и Т. Т.. Поддържа се, че след настъпване на падежа и понастоящем задължението по ЗЗ не е погасено. Сочи се, че на 18.09.2020г. ищцата подала заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист по чл.417 от ГПК, по което е образувано ч.гр.д.№11661/2020г. на РС-Варна. Сочи се, че въпросното заявление било уважено, като издадената заповед за изпълнение в последствие е оспорена от длъжниците, посредством възражения по реда на чл.414 от ГПК. В резултат, от което се е породил интерес за ищцата от воденето на настоящият иск.

С подаденият от ответниците отговор на исковата молба, се оспорва допустимостта и основателността на претенция. Твърди се, че по отношение на процесното вземане, е налице влязло в законна сила Решение №198/13.01.2020г. постановено по гр.д.№4783/2019г. по описа на РС Варна, с което “Пресиянстрой“ ЕООД е осъдено да заплати на ищцата сумата от 22000лв., произтичаща от сключен между тях Предварителен договор от 05.05.2016г. за покупко-продажба на обект /апартамент №6 и две паркоместа/ в *****. Твърди се, че процесната книга обезпечава погасяването на въпросното вземане, поради което претенцията е недопустима. На следващо място се оспорва редовността на процесният Запис на заповед, поради извършените в него поправки на датата на падежа на задължението, респективно се поддържа, че същият не поражда правни последици. Твърди се, че записа на заповед не е надлежно предявен на ответниците, поради което за авалистите не е настъпило задължение за плащане на дълга по ценната книга.

Настоящият състав на Варненски окръжен съд, като съобрази предметните предели на въззивното производство, очертани в жалбата, приема за установено от фактическа и правна страна, следното:

Жалбата, инициирала настоящото въззивно произнасяне, е подадена в срок, от надлежно легитимирана страна, при наличието на правен интерес от обжалване, поради което е допустима и следва да се разгледа по същество.

Съгласно разпоредбата на чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта-в обжалваната му част. Обжалваното решение е валидно постановено в пределите на правораздавателната власт на съда, същото е

допустимо, като постановено при наличието на положителните и липса на отрицателните процесуални предпоставки.

Доводите на жалбоподателката Р. Т. за недопустимост на иска, са неоснователни, доколкото не е налице идентичност в страните, основанието и предмета на настоящото дело и тези по гр.д.№4783/2019г. по описа на РС Варна. Наред с това факта, че единният от длъжниците по 33, е осъден да погаси дълга, не изключва възможността поемателя по ценната книга да търси отговорност от останалите солидарни длъжници. Погасяването на дълга, от някой от солидарните длъжници ще доведе до неоснователност на претенциите срещу другите от тях, но не влияе на допустимостта на иска.

По отношение на неправилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпоредбата на чл.269, ал.1, изр.2 от ГПК, въззивният съд по принцип е ограничен от посочените в жалбата оплаквания за неправилно формираните от съда изводи. В разглеждания случай оплакванията на въззивника, съставляват оспорване на изводите на районния съд за редовност на процесния запис на заповед и за съществуване на дълг по същия. Така направените оспорвания не съставляват новонаведени възражения или фактически твърдения, поради което следва да бъдат разгледани по същество.

Настоящото производство се развива след проведено заповедно такова по ч.гр.д. №11661/2020г. на РС Варна, където в полза на ищцата, срещу “Пресиянстрой“ ЕООД и ответниците, въз основа на Запис на заповед от 06.11.2019г., с падеж 31.03.2020г., са издадени Заповед №260306 от 24.09.2020г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК и Изпълнителен лист за сумата от 21000лв., представляваща задължение по менителничният ефект.

Видно е от съдържанието на горесцитирания запис на заповед, че на 06.11.2019г. в гр.Варна издателят “Пресиянстрой“ ЕООД и авалистите “Диа Строй“ ЕООД, Т. В. Т. и Р. К. Т., са се задължили безусловно и солидарно да заплатят на ищцата, сумата от 21000лв., като задължението платимо в гр.Варна на определен падеж. Видно е още, че падежа на ценната книга е определен, съответно е попълнен ръкописно цифром и словом на “31 март“, като първоначално напечатания текст в документа указващ годината на падежа на ценната книга посочен като “2019г.“ е поправен на 2020г., също цифром и словом.

По делото липсва спор, а и от ангажираните доказателства се установява, че процесната ценна книга обезпечава погасяване на задължение на “Пресиянстрой“ ЕООД към ищцата, във връзка със сключени между тях Предварителен договор от 05.05.2016г. за покупко-продажба на обект в ***** и Анекс-спогодба от 31.08.2018г.

Въз основа на горното, въззивният съд намира следното:

Записът на заповед е ценна книга, която материализира едностранно волеизявление, с което едно лице-издател, се задължава да заплати определена парична сума на друго лице-поемател. По същността си, записът на заповед е писмено обещание на длъжника, че ще заплати безусловно определена сума, като за да е валиден същия е необходимо да е спазена пунктуално изискуемата от закона форма. По силата на чл.535 от ТЗ в текста на записа на

заповед следва да бъдат включени всички реквизити, а именно: наименованието “запис на заповед” в заглавието и в текста на документа на езика, на който е написан; безусловно обещание да се плати определена сума пари; падеж; място на плащането; името на лицето, на което или на заповедта на което трябва да се плати; дата и място на издаването и подпис на издателя. Документ, който не съдържа някои от посочените реквизити, не е запис на заповед, освен в случаите определени чл.536, ал.2, ал.3 и ал.4 от ТЗ. Ако липсва някой от другите елементи, посочени в чл.535 от ТЗ, издаденият документ не може да се счита за валиден запис на заповед. Наред с това на основание чл.485, ал.1 от ТЗ авалистът отговоря така както издателят на ЗЗ, т.е. за каквато сума се е задължил издателят, същата сума може да бъде търсена самостоятелно от авалиста/авалистите, вместо от издателя.

В конкретния случай, както се посочи по-горе процесния запис на заповед, съдържа горепосочените реквизити, което го прави редовен от външна страна документ удостоверяващ подлежащо на изпълнение право за сумата от 21000лв.

Оплакването на жалбоподателката за недействителност на ЗЗ, предвид наличието на поправка в отразената падежна дата, водеща до неопределеност на падежа, респективно до липсата на реквизит, е неоснователно. Анализа на съдържанието на процесната ценна книга, води до извод, че в случая е извършена корекция на предварително изготвената напечатана бланка на документа, която е съдържала отпечатани /цифром и словом/ за година на падежа “2019г. /две хиляди и деветнадесета/“, които в последствие при окончателното попълване на документа, ръкописно са променени на “2020г. /две хиляди и двадесета/“. Безспорно е, че денят и месецът на падежа на задължението са “31.03“, както и че ЗЗ е издаден на 06.11.2019г., ето защо обяснима е причината довела до редакцията на предварително напечатаният текст за годината на падежа от “2019г.“ на “2020“, а именно защото в противен случай, би било налице задължение, което е дължимо преди да е възникнало. Едновременно поправка на отразената цифром и словом в бланката на запис на заповед, година на падежа съпоставяно с датата на издаване на същия, сочи, че в случая е налице изменение на текста на ценната книга по смисъла на чл.530 от ТЗ вр. с чл.537 от ТЗ. Ето защо след като, са се подписали под измененият текст, авалистите са се задължили при условията на изменения текст, т.е. при падеж на задължението на 31.03.2020г.

По изложените съображения съдът намира, че процесната ценна книга отговаря на изискванията на закона и удостоверя подлежащо на изпълнение солидарно задължение на ответниците, за сумата от 21000лв., чиято изискуемост е настъпила на 31.03.2020г., т.е. преди инициране на съдебното производство за събирането ѝ.

Неоснователни са оплакванията на жалбоподателката, че запис на заповед, не е предявен по надлежния ред, съответно че вземането не е станало изискуемо и върху него не може да тече законна лихва от дата на входиране на заявлението по чл. 417 от ГПК. Последователната и задължителна съдебна практика, възприема разбирането, че когато дадена ценна книга, е с определен падеж, то за да настъпи изискуемостта на вземането, респективно за да изпадне в забава длъжника, не е нужно ЗЗ да бъде предявен за плащане.

Предвид горното и с оглед липсата на ангажирани доказателства за погасяване на

дълга по каузалната сделка-Предварителен договор от 05.05.2016г. за покупко-продажба и Анекс-спогодба от 31.08.2018г., включително и във воденото изпълнително дело №20208950401433 по описа на ЧСИ Л.С., следва че предявената претенция срещу жалбоподателката, е основателна и като такава правилно, е уважена от първоинстанционния съд.

В заключение въззивният състав на съдът приема, че решението в атакуваната му част, следва да бъде потвърдено, като правилно и законосъобразно.

Въпреки изхода на делото в полза на въззиваемата не се следват деловодни разноси, поради липса на искане за присъждане на такива.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение №261159/02.04.2021г., поправено с Решение №262715/27.10.2021г., двете постановени по гр.д.№14800/2020г. по описа на Районен съд Варна, в частта, с която е уважен предявения от М. Ц. Г., с ЕГН *****, с адрес: *****, иск за приемане на установено, че жалбоподателката Р. К. Т., с ЕГН *****, с адрес: *****, дължи солидарно с “Диа Строй“ ЕООД, с ЕИК 205439266 и Т. В. Т., с ЕГН *****, сумата от 21000лв., представляваща задължение по Запис на заповед от 06.11.2019г., с падеж 31.03.2020г., за която сума е издадена Заповед №260306/24.09.2020г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК по ч.гр.д.№11661/2020г. на РС Варна.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС при условията на чл.280 от ГПК, в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____